

OKLEVELEK GYÖNGYÖSI ISTVÁN ÉLETÉHEZ.

— Második közlemény. —

VIII. 1684.

A jászói Convent előtt szentkirályi idősb Andrássy Miklós Csetneken, Krasznahorkán s a. t. helyen házat és birtokot vall be Gyöngyösi Istvánnak.

Nos Conventus monasterii b. Joannis b. de Jászó . . . Damus pro memoria . . . . quod Spectabilis ac Magnificus Dominus Nicolaus Andrássy de Sz.-király, perpetuus arcis Krasznahorka coram nobis personaliter constitutus, oneribus et quibusvis gravaminibus universorum filiorum et filiarum, fratrum, sororum, proximorum, consanguineorum, haeredumque et posteritatum suorum et aliorum quorumlibet, quos videlicet infrascriptum tangeret et concerneret, tangereve et concernere nunc aut in futurum quomodolibet posset negotium, ultro et per omnia in se assumptis, atque levatis, matura prius et bene exacta intra se animi sui deliberatione superinde praehabita, sponte et libere, vivaque vocis suae proloquio, talem, ut sequitur, lingua nativa, celebravit fassionem: Én Szentkirályi Andrássy Miklós, Krasznahorka várának szabados és örökös ura, nemes Gömör vármegyének Fő Ispánja etc. magamra vállalván feleségemnek, mind a két ágon lévő és leendő gyermekimnek és másoknak is terheket, valakiket ez alább megírt dolog illetve s illethetne, akármi-képen jövendőben, vallom és adom tudásokra ezen levelemnek rendiben, mindeneknek, az kiknek illik, miképen méltó tekintetben vévén mind Nemzetes, vitézlő *Gyöngyössy István* Uramnak az én dolgaimba egyébkor is ugyan, de kiváltképen a már egynéhány esztendőktől fogvást ezen a földön lévő háboruságos és veszedelmes üdőben, maga dolgainak sok és káros hátramaradásával, sőt nem csak egyszer élete periclitál-tatásával is hűséges, hasznos és néha veszedelmet is eltávoztatott szolgálatainak érdemeit, mind pedig az ő kegyelme kedves házas-társának nemzetes Görgey Judith asszonynak, elsőben jó emlékezetű néhai édes feleségem Zichy Klára mellett, azután Annika leányom, végre mostani házastársom Kerekes Erzsébeth körül is számos esztendők által dicséretes magaviselését, fáradságos forgolódását és hű szolgálatját, hogy azok-ért én is hálaadó voltomat contestálnám ő kegyelmekhez, ezen nemes Gömör vármegyében *Csetnek* városában nemzetes Záborszky László Uram és Nebesz Pál házai között lévő házamat, a melyet tudniillik ennek-előtte néhai nagybányai Mészáros Gáspár, Istenben elnyugodott asszonyom anyámtól néhai Monoki Anna asszonytól acquirált volt és annakutánna megírt azon nagybányai Mészáros Gáspár decessusával reám devolváltatott, megírt Gyöngyössy István Uramnak, feleségének Gergei Judith asszonynak és az ő kegyelmek gyermekinek, successorinak, legatariusinak, és cessionariusinak minden hozzá tartozó földeivel, réteivel, kerteivel, mezeivel, tilalmas és szabad erdeivel, halászó vizeivel, szabad koresmájával és akármi névvel nevezett és nevezhető appertinentiaival, hasznai-val, praerogativaival és szabadságival, mind a kik annakelőtte azon ház-

hoz tartozók voltak, mind a melyeket annakutánna azon nagybányai Mészáros Gáspár szerzett hozzája, ezer magyar forintokban, Krasznahorka várallyán pedig azt a pusztát és akkor éppen ruinában lévő házamat, a kit annakelőtte praedecessorom engedelméből néhai Márton bírt és melynek szomszédságában egyfelől Szegegy István, másfelől Szakal István házai vannak, mindennemű paraszti onusok alól eximálván, és libertálván, hasonlóképen minden névvel nevezhető appertinentiáival és utilitásával száz tallérokban, ennekelőtte bizonyos esztendőkkel akkor azokról adott levelem szerint sponte, libere et benevole adtam, kötöttem és mindjárt manumittáltam is ő kegyelmeknek. Annakelőtte pedig elsőben bizonyos és elkerülhetlen szükségemtől nevezetszerint annak a sommapéznznek, a melyet Nemzetes, Nagyságos Tököli Tököly Zsófia asszonynak, Tekintetes nemzetes bedeghi Nyáry Ferencz Uram házastársának a somosi jószág medietásának és néhai Tekintetes Nagyságos késmárki Thököly Sigmond Uramnak azon asszony édes atyjának az eperjesi háznak árában azoknak vásárlásakor erős kötés alatt maradtam adóssa, megfizetésétől kényszerítetvén, és arra magam facultásából elégtelen lévén, másoktól is pedig a háborúságos üdöre nézve sem zálogomra, sem másképen annyi költségnek hirtelen szerét nem tehetvén, hanem nevezett Gyöngyössy István Uram maga notabilis kárával is akarván az eránt nekem kedveskedni, Babaluska nevű falujának eladásával, s onnét comparált pénzévei succurrált ő kegyelme azon szükségemnek, a minthogy vettem fel arra ő kegyelmétől jó és elkelő pénzült ezer magyar forintokat, és hogy azoknak rehabilitiójáról ő kegyelmének és praescriptusinak nagyobb securitása lenne, az Csetneki districtusban *Henczkova, Berdárka, Markuska* és *Kokfalva* nevű falukban levő portiómát mindennemű appertinentiáival, proventusival, utilitásával és éppen azzal a jussal, a melylyel én birtam, — bocsátottam ő kegyelmeknek azon summa pénzben. Másodszor: ugyanazon háborúságos és szűk időktől okoztatott nagyobb fogyatkozásomban, midőn ennek előtte bizonyos üdövel két fiamnak Pálnak és Miklósnak az eperjesi scholában tanulásakor asztalok tartásáért gazdájokat vele ineált conventióm szerint nem lehetett volna másképen contentálnom, kéntelenítettem ujonnan azon Gyöngyössy István uramhoz recurrálni és arra in currenti moneta ötven forintot, in specie pedig tiz körmöczi aranyokat és öt gréczi tallérokat fel vennem, és azután megint ennek előtte circiter esztendővel kiváltképen való nagy és szoros szükségemben succurrált ő kegyelme magamnak in specie husz körmöczi új aranyokkal, az fiamnak pedig Péternek hasonlóképen kettővel, a melyek neki is jövődöbeli megfizetéséről akarván ő kegyelmét, feleségét és praescriptusit securusokká tennem, adtam ugyanakkor és bocsátottam az ő kegyelme keze és birtoka alá ugyan *Krasznahorka várallyán* három colonialis pusztaház helyemet, az melyeknek egyikét Hegedüs István, másikat Hámosos, harmadikát Hacski pusztáinak nevezik, a mint a praenominált házokat, ugy ezeket is mindennemű appertinentiáival, a melyek tudniillik eleitől fogvást azokhoz usualtattak, et omni eo jure, a melylyel én azokat birtam. Ezekhez annectálván *Hosszurét* nevű falum határában az kertek alatt és Csermosnya mellett lévő egy darab rétemet is,

és az feljebb említett házakon és azoknak appertinentiain szabad épületet (építést) is engedvén ő kegyelmeknek, úgy hogy azokat ő kegyelmek una cum praerecensitis utilitatibus, proventibus, et obventionibus szabadon és békességesen bírassák, valameddig az praespecificalt inscriptionalis és költsön adott pénzrűl in simili moneta, a mellett az épületeknek (ha miben azokra én segíteném is ő kegyelmeket) az árarul juxta conscientiosam limitationem hominum ad id intelligentium simul et semel nem contentáltatnak ő kegyelmek, az mint hogy ne is tartozzanak azokat per partes és tizenkét esztendőnek elforgásának előtte ezen fassióm emanálásátúl számlálván felvenni, s akkor is in *ipso festo sancti Michaelis Archangeli et praehabita duorum* mensium super levanda praedicta pecuniae samma authentica admonitione, és azon Gyöngyössy István uramnak feljebb elő számlált szolgálatinak érdemére nézve nemes Zemplén vármegyében az Monoki és Bekecsi promontoriumokon levő Garai és Pille nevű szölleít, és azt is, a melyet az három proxime elmúlt esztendőben ugyan Monokon lakos Erdélyi Szabó Istvántúl és feleségétül, arrúl való levele szerint aquirált és annak felső szomszéd-ságában egymás mellett lévő már ő Kegyelmenél árulón lévő két darab szőlőcskét is, ha ugyan magáévá teszi, azokra is ő kegyelmét vigore praesentium mindennemű paraszti onusok alól eximálom, subportálom és omnimode libertalom, a mint már ezekrűl antecederter is magam pecsétém és subscriptióm alatt költ levelemmel affidáltam ő kegyelmeket, azt mostan is in omnibus clausulis, punctis et articulis, ratificálván és affirmálván. Hasonlóképen a mely két rendbeli ugyanazon mód szerint költ levelem által jószágimnak és annak jövedelmének administratiójábúl akárminémű javaimnak kezem forgásábúl és ezekhez járulható akármely dolgokbul emergálható kérdéseknek, számadásoknak, difficultásoknak és más akármi objectióknak és praetensioknak terhe alól praemissis ex respectibus et aliis etiam rationibus exemptussá, immunissá, et absolutussá tettem sokszor említett Gyöngyössy István Uramot, haeresit és successorit, azon leveleket is pro maiori et efficaciori futura earumdem cautela ezen fassióm erejével minden részeiben és czikkelyiben ratificálom és confirmálom, úgy hogy ő kegyelmeken ezek eránt se magamnak, se feleségemnek és gyermekimnek soha semmi keresetünk, akármi ok, és szín alatt sub poena indebita toties quoties medio competentis Judicis desummanda ne lehessen. Ezekhez adván azt is, hogy a mely réteket, földeket azon nevezett Gyöngyössy István Uram azon jószágombeli szegény emberektúl aquirált vagy aquirálna, ha szintén colonialis sessiókhoz való appertinentiák volnának is, csak ez eránt való vásárlásit is ő Kegyelmenek helyben hagyom, mindenekben ratificálom és confirmálom. Minthogy pedig jó lelkiismerettel recognoscálhatom, hogy in praescriptis ő Kegyelmehez Gyöngyössy István uramhoz mutatott jó akaratomnál, másképen is többre érdemes ő Kegyelme, feljebb declarált szolgálatira az többi között nevezetesen az elmúlt harmadik esztendőbeli keserves rabságomban hozzám contestált igaz devotiójára, szabadulásomra impendált szives szorgalmatoskodására s abban sok fáradsági által foganatos munkájára és azoknak méltó érdemére, de

arra is nézve, hogy ha számvételre kelne dolgom ő Kegyelmevel, *conventiojabeli* fizetésében is nem kevéssel maradnék ő Kegyelmének adóssa. Hogy annakokáért ez eránt se lehetne méltó panaszt érdemlő rövidsége, hanem ha in toto nem is, in parte venne valami contentumot ő kegyelme és pro praedecaratis etiam benemeritis experiálna valami gratitudomat, a már többször is említett házakon, portiókon, pusztákon és egyéb jókon lévő pénzhez per modum auctionis háromszáz forintot abscribálok ő Kegyelmének és praescriptusinak, úgy hogy a még azt is azon pénzzel együtt, ut praemissum est, simul et semel le nem teszszük én vagy praescriptusim, addig azon említett jókot ne tartozzanak remittálni, hanem szabadosan bírassák modo et conditione declaratis; úgy mindazonáltal, hogy ő Kegyelme nevezett conventionalis fizetésébeli restantiái végett lehető minden praetensióit le tegye és cassálja. In praemissis omnibus et singulis a szokott törvényes evictiónak terhét is országunk törvénye szerint magamra és praescriptusim vállalván, úgy hogy minden más impetitorok ellen is ugyan, de nevezet szerint feljebb is említett nagybányai Mészáros Gáspár és Geczi Márton successori ellen tartozunk ő Kegyelmeket én is és praescriptusim propriis curis et expensis a praenominált jóknak birodalmában megoltalmazni, melyet ha in quacunque ratione nem cselekednénk, nem cselekedhetnénk, avagy cselekedni nem akarnánk, szabad legyen ő kegyelmeknek akár ingó, akár ingatlan javainkból iuxta libitum et beneplacitum suum csak egy szolgabíró által, vigore saltem praesentium, sine omni juris processu az már praespecificált jókra inscribált és adott pénznek, a mellett az épületek árának is egybe computálandó quantumáig és az expensákig, az melyeket tennének ő kegyelmek, azoknak rehabeálásában magoknak plenaria satisfactiót tétetni és azt mindaddig szabadosan birni, a még azon praenominált pénznek quantumáról plenarie simul et semel, ut praemissum est, nem contentáltatnak ő Kegyelmek, nekünk pedig ezek ellen ne használhassanak se a törvényes remediumok, contradictiók, prohibitiók, se más akármiképen kigondolható subterfugiumok és exceptiók etc. . . . Harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum feria sexta proxima post Dominicam duodecimam Sanctissimae et Individuae Trinitatis. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo octuagesimo quarto.

(Jászói Convent Itára Prot. antiq. f. 46.)

IX.

Kivonatok a Krasznahorka-várallyai r. kath. anyakönyvből (Liber Baplisatorum, copulatorum et mortuorum), mely 1686. október 6-ik napjával kezdődik.

1686.

Die 5. novembris (1686) baptisavi infantem Várallyiensem nomine *Sigismundum*. Hujus parentes sunt P. D. Stephanus Gyöngyössy et Juditha Görgei. Patrini: Stephanus Gánody et Elisabetha Gál.

1688.

Die 25. aprilis baptisavi infantem Várallyiensem nomine *Georgium*. Parentes: Dnus Gyöngyössy, Judith Görgey. Patrini: Georgius Major Taisz, Barbara Zabreczky.

1691.

Die 12. Maji sepulta est generosa Dna Judith Görgey, Generosi Dni Stephani Gyöngyössy consors charissima. Annorum 36.

1697.

Die 25. aprilis conjunxi Generosum. D. Ladislaum Etre cum Rosalia Gyöngyössy, praesentibus G. D. Paulo Balog et multis aliis.

X. 1693. nov. 1.

A szepesi káptalan jelenti, hogy herczeg Eszterházy Pál nádor adománylevele alapján Gyöngyösi István alispánt a Kubinyiaknak nyustyai, klenóczi, tiszolczi, várgedei és polomi birtokaiba 1693. június 8-án beiktatván, az érdekelték ellentmondtak.

Celsissimo Sacri Romani Imperii Principi ac Dno Paulo Esterasi de Galantha Comiti Perpetuo in Frakno Palatino Regni Hungariae, Judici Cumanorum, Aurei Velleris Equiti, Comitatum Soproniensis, Pest, Pilis, et Soldt Supremo Comiti, Sacrmi Principis ac Dni Dni Leopoldi Dei gratia electi Romanorum Imperatoris semper Augusti, ac Germaniae, Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, et Slavoniae etc. Regis, Archiducis Austriae, Ducis Burgundiae etc. Intimo Consiliario, Camerario, Partium Regni Hungariae Transdanubianarum et Confiniorum Antimontanorum Supremo Generali, ac per dictum Regnum Hungariae Locumtenenti Dno Dno Clementissimo Capitulum Ecclesiae Scepusiensis Orationem suarum in Domino devotarum humillima suffragia. Nosse dignetur Celsitudo Vestra, Nos litteras ejusdem Introductorias et Statutorias pro parte et ad instantiam Generosi Dni Stephani Gyöngyössy Vice Comitis Comitatus Gömöriensis in charta Regali clause confectas et emanatas, sigilloque ejusdem Celsitudinis Vrae judiciali Authentico in superiori earundem margine ab extra rubra cera sub inpresso communitas, ac Nobis praeceptorie sonantes et directas honore ac reverentia, quibus decuit recepisse in haec verba. Paulus Dei Gratia Sacri Romani Imperii Princeps, Esterhasi de Galantha, Comes Perpetuus in Fraknó, Regni Hungariae Palatinus, Judex Cumanorum, Aurei velleris Eques, Comitatum Soproniensis, Pest, Pilis, et Soldt Supremus Comes, Sacratissimi Principis ac Dni Dni Leopoldi Dei gratia electi Romanorum Imperatoris semper Augusti, ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae etc. Regis, Archiducis Austriae, Ducis Burgundiae etc. Intimus Consiliarius, Camerarius, Partium Regni Hungariae transdanubianarum et Confiniorum Antimontanorum Supremus Generalis ac per dictum Regnum Hungariae locum tenens. Amicis suis honorabilibus, Capitulo Ecclesiae Scepusiensis Salutem et amicitiam paratam cum honore. Cum nos tum ad nonnullorum instantem supplicatio-

nem apud nos propterea factam, tum vero attentis et consideratis fidelitate fideliumque servitorum meritis Egregii Stephani Gyöngyössi Vice Comitatus Gömöriensis, quae ipse sacrae imprimis Regni Hungariae Coronae, ac deinde praefatae quoque Sacrae Caesareae Regiaeque Matti Dno Domino nostro Clementissimo pro locorum et temporum varietate atque occasionum exigentia fideliter et constanter exhibuit; et impendit, ac in posterum quoque pari fidelitatis et constantiae fervore se exhibiturum et impensurum pollicetur. Universa et quaelibet Egregiorum Georgy et Joannis Kubiny nec non Nobilium Dominarum Mariae, filiae Egregii olim Stephani Kubiny consortis dicti Georgi Kubiny; necnon Sophiae, similiter Kubiny, primum quidem Sigismundi condami filii antelati olim Stephani Kubiny, jam autem mentionati Joannis Kubiny Conthoralis Bona mobilia et immobilia signanter autem Curiam Nobilitarem in Nyustya, nec non Portiones Possessionarias in eadem Nyustya Klenócz, et Tiszócz in Hontensi; praeterea in Vargede ac Polom possessionibus sic dictis et in Gömöriensi Comitatus existentiam habitis, quae numerum triginta duarum sessionum colonialium non excederent, et alias praefatorum Georgii, Joannis, Mariae et Sophiae omnino Kubiny praefuisse, sed ex eo, quid iidem Divino pariter et humano timore postposito spreisque Patriae legibus et Sacrorum Canonum institutionibus, quae connubia intra quartum Consanguinitatis gradum vetarent, mentionati Georgius quidem Kubiny cum antelata Maria, et Joannes Kubiny cum praerepetita Sophia omnino Kubiny intra quartum consanguinitatis gradum sibi sanguine junctis matrimonia inire vetiti non fuissent, — ac in praesens etiam incestuose conviverent, notam perpetuae infidelitatis amissionemque Capitem et universorum Bonorum suorum juxta Leges et Decreta Regni Hungariae incurrisse dignoscerentur, ad Sacram imprimis Regni Hungariae Coronam, consequenterque Collationem Regiam aut Nostram Palatinalem, juxta antiquam Regni Hungariae consuetudinem, ac legem rite et legitime devolutae esse perhibentur et redacta; Totum item et omne jus Regium, si quod praefata Sacra Caesarea Regiaeque Mattas in praefatis annotatorum notiorum Bonis mobilibus et immobilibus, praespecificatisque Curia nobilitari in Nyustya, Portionibusque possessionariis in eadem Nyustya ac Klenocz, et Tiszocz in fato Hontensi nec non Vár Gede et Polom Possessionibus sic dictis et in praescripto Gömöriensi Comitatus existentiam habitis, etiam aliter qualitercunque haberet, aut eodem et eadem, suam ex quibuscunque Causis, viis, modis et rationibus concernerent Mattem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, campis, pascuis, foenetis, foenilibus, sylvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinetis, vinearumque Promonthoriis, aquis, pluviis, piscinis, piscaturis, pisciumve clausuris, et aquarum decursibus, molendinis, et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis, ad eadem et easdem de jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus praemissis sic ut praefertur, stantibus seque habentibus, memorato Stephano Gyöngyössi, ipsiusque hae-

redibus et posteritatibus utriusque sexus universis, si et in quantum ad aliquam Ecclesiam Dei, aut suae Mattis non pertinerent, autoritate Nostra Palatinali et locumtenentiali, qua pleno jure fungimur virtute aliarum litterarum nostrarum donationalium super inde emanatarum, omni eo jure, quo ad praenominatos Notorios pertinerent, salvo tamen jure alieno dederimus, donaverimus et contulerimus, velimusque Eundem in dominium annotatorum Bonorum mobilium et immobilium praespecificatarumque Curiae Nobilitaris ac Portionum Possessionariarum in dictis Possessionibus et Comitatus existentiam habitis dictique juris Regii in iisdem habiti per nostrum palatinalem et vestrum Capitularem Homines legitime introduci, eodemque easdem et idem Eidem, ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis statui facere, Lege Regni admittente. Super quo amicitiam Vestram harum serie hortamur, et nihilominus, Autoritate Nostra Palatinali et Locumtenentiali, qua pleno jure fungimur Vobis committimus et mandamus, quatenus acceptis Praesentibus vestrum mittatis hominem vestro pro testimonio fidedignum quo praesente Egregii et Nobiles Wolfgangus Janoki vel Stephanus Kós aut Andreas Török, sive Franciscus Palagi aliis absentibus Homo noster Palatinalis per nos ad id specialiter exmissus ad facies praedictorum Bonorum, Vicinis et Commotaneis inibi legitime convocatis et praesentibus accedendo, introducat memoratum Stephanum Gyöngyössy in dominium annotatorum Bonorum mobilium et immobilium, praespecificatarumque Curiae Nobilitaris, in Nyustya, Portionumque Possessionariarum in eadem Nyustya, ac Klenócs et Tiszoc in fato Hontensi, nec non Várgede et Polom Possessionibus sic dictis et praescripto Gömöriensi Comitatus existentiam habitis dictique juris Regii in iisdem habiti, statuatque easdem, easdem et idem eidem ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis praefatae Donationis Nostrae dictique juris Regii titulis ipsis incumbentibus, omni eo jure, quo ad praenominatos Notorios pertinerent, possidenda. Si non fuerit contradictum. Contradictores vero, si qui fuerint evocet, eosdem dictum Testimonium vestrum contra annotatum Stephanum Gyöngyössy ad decimam quintam diem, a die ejusmodi Contradictionis computanda in Curiam Regiam, nostram scilicet in praesentiam comparituros, et intentionem contradictionis ipsorum reddituros efficacem. Et post haec super hujusmodi Statutionis, et Introductionis serie simul cum contradictorum et evocatorum siqui fuerint, vicinorumque, et commotaneorum qui praemissae statutioni inter erunt nominibus terminoque assignato ut fuerit expediendum nobis suo modo fideliter rescribatis. Secus non facturi. Datum in Archiducali civitate Vienna Austriae die vigesima mensis Novembris. Anno Dni millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo. Nos itaque praemissis Commissionibus et Mandatis praetitulatae Celsitudinis Vestrae in omnibus uti semper tenemur humillime obedire et obtemperare volentes una cum praefato Egregio Andrea Török, Homine Palatinali per Celsitudinem Vestram ad id specialiter exmisso, ac inter alios Homines Palatinales in praescriptis litteris Introductoriiis et Statutoriis nominatim conscriptos specificato unum e medio nostri nempe Adm. Reverendum Dominum Martinum Pongrácz socium Fratrem et concano-

nicum nostrum nostro pro Testimonio fide dignum ad praementionatam introductionem et statutionem suo modo rite et legitime peragendam, nobisque exinde fideliter referendam duxeramus esse transmittendum. Qui tandem ab inde in simul una ad nos reversi, nobis sub juramento in Generali Regni Decreto super inde contento, uniformiter et fideliter retulerunt isto modo. Quomodo praefatus Andreas Török Homo Celsitudinis Vestrae Palatinalis, et annotatus Adm. Reverendus Dominus Martinus Pongrácz Testimonium nostrum Capitulare anno currenti millesimo sexcentesimo nonagesimo tertio die vero octavo praeterlapsi mensis Junii in Possessione Nyustya, in Comitatu Hontensi habita, penes Gratosam Celsitudinis Vestrae Collationem et donationem, supra fatum Generosum Dominum Stephanum Gyöngyössy Vice Comitem Inclyti Comitatus Gömöriensis in Bona Egregiorum et Nobilium Georgy Kubiny et Mariae similiter Kubiny, Conthoralis ejusdem nec non Joannis pariter Kubiny consortisque illius Sophiae itidem Kubiny, in praedicta Nyustya et Klenocz Possessionibus Oppidoque Tiszolcz in mentionata Comitatu Hontensi habitis, existentia, hincque praenotatis litteris Donationalibus uberius specificata, statuerunt et introduxerunt. Cui ipsorum statutioni praedicti quidem Georgius et Joannes cum antefata Maria Kubiny propriis suis in personis, mentionata vero Sophia Kubiny per certum suum hominem Matthiam Vatra vocatum contradixerunt, quod eosdem et eisdem tanquam Contradictores ad Curiam Regiam, Palatinalem scilicet Celsitudinis Vestrae in praesentiam, juxta contenta praescripti Introductorii et Statutorii mandati evocarunt praeviae contradictionis ipsorum intra terminum quindenae rationem reddituros efficacem praesentibus, et ad id convocatis vicinis et commetaneis Egregys et Nobilibus Ferdinando Hugo in antefato Oppido Tiszolcz, Stephano Dubovay, Blasio Marotinszky, in Roma brezo, Nicolao item Viczian, Michaëleque Kukecz, in antelata Nyustya, possessionibus degentibus. Ex eadem praeterea Nyustya, Providis Gregorio Migala, Francisci Galambos et Petro Varga, Adami Kubiny de Nagy-Olaszi Generosorum Dominorum ex Hachava item judice Christophoro Paulikovich. Ladislai Borssany Andrea Orgorany, Casparis Szunyog Spectabilium et Magnificorum: Ex Fűrész deinde judice Joanne Hulikovich, Generosi Dni Francisci Ferentzy, ac Michaële Petrovich Generosae et Magnificae Dominae Catharinae Ujfalusy Relictae Spectabilis ac Magnifici condam Dni Emerici Révay ex suprafata Klenocz Joanne Tkács praenominati Adami Kubiny, Thomaque Bartovech nobilis Dnae Susannae Zmeskal, Generosi condam Dni Casparis Kubiny de praedicta Nagy-Olaszy: ex Likér autem, Blasio Kudla et Thoma Kostyalovech, Generosae Dnae Elisabethae Fekete de Ivány, Generosi Dni Adami Vay de Vaya conthoralis: ex Rimabrezo vero, Blasio Varga et Georgio Kovács Spectabilis ac Magnifici Dni Alexandri Vécheý: ex Rimabánya, denique judice Laurentio Hazik, Ladislai Bossany et Joannae Paulovech Francisci Ferentzy supra nominatorum: ex mentionato insuper Oppido Tiszolcz, judice Joanne Daromnik et Philippo Kriska supra fatae Dnae viduae Révayanae subditis die vero decima ejusdem Mensis et Anni in coetera Bona, in Comitatu Gömöriensi existentia, in praefatisque Donationalibus uberius specificata, et quidem in

possessione Var Gede: praesentibus itidem et ad id Convocatis Egregiis, et Nobilibus Matthia Kubiny in eadem Var-Gede Melchiore Vincze Andrea et Stephano Kassa in Kisfalud, Andreae et Stephano Michay in Baloghfalva: Providis item et Agilibus, Stephano Dossa, et Petro Szabó Egregiorum Dominorum Casparis Csemniczky et Andreae Appalin in praedicta Baloghfalva. Joanne praeterea Gacsó, et Matthia Szabó Illustrissimae Domus Rakoczianae in Feled: Stephano vero Kovács et Jóanne Nagy egregii Dni Joannis Borbély in Pálfalva: Joanne autem Bodi, et Stephano Kös Generosorum Dominorum, Stephani Koós et Gabrielis Görgey subditis in Janosy Possessionibus: Egregio denique ac Circumspecto Joanne Borbély in Oppido Rima-Szombath degentibus indeque ad id exmissis et deputatis: ubi etiam in possessione Var-Gede Ollya supra fatus Matthias Vathra nominibus et in personis superius denotatorum Dominorum Georgy et Joannis Kubiny filiorum condam Michaëlis Kubiny Senioris pro nunc servus eorundem praementionatis Statutoriis et Donationalibus Celsitudinis Vestrae, ad instantiam saepe fati Dni Stephani Gyöngyössy emanatis; Michaël vero Ujlaky nomine, et in persona sua ac egregii Ladislai Feérpataky, tam huic quam priori Nyustensi Palatinalis et nostri hominum Statutioni contradixerunt. Ob quam eorum contradictionem eosdem iterum ad Curiam Regiam, Celsitudinis scilicet Vestrae in praesentiam ejusdem quoque contradictionis ipsorum rationem reddituros modo praevio evocarunt. Seriem itaque hujusmodi Introductionis et Statutionis simul cum Contradictorum, et evocatorum, vicinorumque et commaetaneorum, qui praemissae Statutioni intererant nominibus, terminoque assignato ut est expedita, Celsitudini Vestrae suo modo et fideliter praescripsimus. Datum ipsa Dominica nona sanctissimae, et individuae Trinitatis. Anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo tertio introscripto.

(A szeptesi káptalan levéltárából.)

XI. 1693. július 22.

A szeptesi káptalan hitelesen átírja Gyöngyössy István Gömör-megyei alispánnak Rozsnyón 1693. július 22-én kelt egyezség levelet, melynek tartalma szerint Gyöngyössy a Kubinyiak nyustyai, klenóczi stb. birtokaikra kapott nádori adománylevélbe foglalt jogáról tett költégeinek megtérítése mellett lemondott.

Nos Capitulum Ecclesiae Scepusiensis memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis. Quod Generosus Dnus Stephanus Gyöngyössy Incltyi Cottus Gömöriensis Vice-Comes die vigesima secunda labentis mensis Julii Anni currentis infrascripti in oppido Rosnyobánya coram Admodum Reverendis Dnis Martino Pongrácz et Joanne Petro Martinovszky Confratribus et testimoniis Nostris per nos ad amicabilem instantiam ejusdem Dni Stephani Gyöngyössy (siquidem ob rationabiles causas suas, nostri vel alterius loci credibilis, Personaeque authenticae, in praesentiam ire nequivisset) ad id exmissis personaliter, matura prius et exacta intra se animi sui deliberatione praehabita, sponte et libere vivaque vocis suae oraculo, ac porrecta insuper hungarico

idiomate conscripta signatura, ratione bonorum Georgii et Joannis Kubinyi propter commissum per eosdem incestum a se, a Sua Celsitudine Palatinali impetratorum benevole cum iisdem Generosis Dnis Georgio et Joanne Kubinyi coram attactis Testimoniis nostris fidedignis dicto quidem Georgio Kubinyi, personaliter, Joanne autem medio Patris sui, siquidem ob adversam suam valetudinem personaliter coram iisdem comparere nequivisset, taliter convenerit, amicabilemque compositionem iniverit, uti sequitur: Én Gyöngyössy István Nemes Gömör Vármegyének Vice Ispánya adom tutára mindeneknek, az kiknek illik ez levelemnek rendében, hogy Nemzetes Vitézlő Kubinyi György és János uraimok jószágok iránt, melyeket Méltóságos Palatinus Urunk eő herczegségétől, propter commissum incestum in Donationalibus Palatinalibus uberius expressatum obtineáltam és inpetraltam vala, meghtekintvén az eő Kegyelmekek sok rendbeli esedezéseket és kéréseket, eő kegyelmekkel conveniáltam és megegyeztem felvén azokért és mindenemü praetensioimért s addig való költségemért két száz és husz magyar forintokat, caedaván és transferalván eő kegyelmeikre és utriusque sexus maradékokra mindenemü jussomat, mely volt és lehetett volna azon jókban, becsületes Nemes szepessi káptalomból exmittált aláb megirt személyek előtt. Actum Rosnyobánya die vigesima secunda Julii Anno Millesimo sexcentesimo monagesimo tertio. Coram me Martino Pongrácz C. S. Mpria. Coram me Joanne Petro Martinovszky Canonico Scepusiensi Mpria. Super hujusmodi (—?) praelibatarum amborum partium modo praevio coram antelatis testimoniis Nostris fidedignis facta et (—?) fassione seu Accorda et amicabile compositione praesentes litteras Nostras relatorias ad fidedignam et uniformem antelatorum testimoniorum Nostrorum relationem sub puritate suarum Conscientiarum coram Nobis factam, sub sigillo Nostro Capitulari usitato, et authentico jurium earumdem partium futura pro cautela extradandas esse duximus et concedendas, prouti damus et concedimus ipso pariter facto. Datum feria quinta proxima ante Festum s. Jacobi Apostoli. Anno Domini Millesimo sexcentesimo Nonagesimo tertio suprascripto.

(A szepessi káptalan levéltárából.)

XII. 1693. nov. 7.

A jászói Convent előtt Máriássy rokonai és érdektársai nevében is ellentmond Gyöngyösi István beiktatásának a berzétei, rudnói, körösi, geczeli, berdárkai stb. birtokokba nádori adomány alapján való beiktatásának.

Nos Conventus Ecclesiae Beati Joannis Baptistae de Jászov. Memoriae commendamus, tenore praesentium significantes, quibus expedit universis, quod egregius Paulus Filius egregii condam Ladislai Máriássy de Markusfalva, nostram personaliter veniens in praesentiam, suo proprio et qua generosi domini Alexandri Máriássy de dicta Markusfalva fratris natu majoris et directoris familiae Mariássianae, caeterorumque fratrum ejusdem familiae legitimus plenipotentarius eorundem nominibus et in personis per modum et formam solennis protestationis, inhibitionis, con-

tradictionis, reclamationis Nobis significavit et detexit in hunc modum. Qualiter idem protestans et praescriptus Director ac reliqui fratres familiae praenotatae Máriassianae certo intellexissent et revera percepissent, quod egregius dominus Stephanus Gyöngyössy virtute certae cujusdam donationis celsissimi sacri Romani Imperii Principis ac domini domini Pauli Esterházy de Galantha Regni Hungariae Palatini, et literarum ejusdem Celsitudinis introductoriarum et statutoriarum Nobis praeceptorie sonantium, medio palatinalis et conventualis nostri hominum in certis bonis et juribus possessionariis Berzéte, Rudnó, Kőrös, Gezel, Berdárka, Felső-Sajó, ac in oppido Csetnek et Dobsina in Comitatu Gömöriensi existentibus et habitis, alias generosi condam Georgii et haeredum ac successorum condam Ladislai et Francisci Máriássy de dicta Markusfalva proprietariis bonis, via vero successionis suprafatorum protestantium Directorem ac reliquos fratres ejusdem Familiae Máriassianae indubitato jure concernentibus, ad praesens vero apud certum hypothecarium jure redemptibili haerentibus, nescitur quo ex fundamento sese introduci et statui curasset. Ne itaque in praemissarum donationalium impetratione et portionum possessionariarum praedictarum bonorum statutionem protestantes quoquo modo consentire videantur, ideo suprafatus Paulus Máriássy tam suo proprio, quam suprafati nominati fratris sui natu majoris, Directoris nempe familiae Máriassianae uti et reliquorum fratrum ejusdem familiae nominibus et in personis eidem donationi, introductioni item et statuti solenniter contradicit et reclamatur, impetratorem ab appropriatione et usurpatione eorundem bonorum, nos vero ab extradatione literarum nostrarum testimonialium (in quantum juri proprietario suo, suprafati Directoris et reliquorum fratrum familiae Máriassianae praepredicaret) inhihet et prohibet, quemadmodum protestatus est contradicendo et contradixit inhihendo et prohibendo coram Nobis palam publice et manifeste. Harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum feria sexta post festum Omnium Sanctorum. Anno Millesimo Sexcentesimo Nonagesimo tertio.

(Jászói Convent Itára Protoc. Antiq. folio 51.)

XIII. 1694 Martius 16.

A szepessy káptalan előtt Máriássy Miklós tillakozik azon királyi adomány ellen, melynek tartalma szerint Gyöngyössy István és Máriássy családot illető Berzéte, Kőrös, Rudna és Csetneki birtokokra eszközölt és kapott.

Nos Capitulum Ecclesiae Scepusiensis memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis: Quod Generosus Dnus Nicolaus Mariassy de Markusfalva, alias tamquam lineae suae major natu Frater, coram Nobis personaliter constitutus per modum solennis protestationis, contradictionis et reclamationis nobis detexerit, et significaverit in hunc modum. Qualiter idem protestans certo et revera intellexisset, superioribus hisce temporibus Egregium Stephanum Gyöngyössy Incltyti Comitatus Gömöriensis Praedecessorem (?) Vice Comitem certas

tres portiones possessionarias bonorum Mariassianorum praefatum protestantem, ac cointeressatos suos bono jure concernentium ac respicientium a Sua Matte Sacratissima (uti informaretur) ad importunam, uti credi par est, instantiam et informationem suam, modis et formis sibi melius cognitis, impetrasse et obtinuisse, vel ne fors virtute talismodi Donationis statutionem etiam sui in bona praetense modo impetrata peragi procurasse: et signanter quidem unam portionem Egregii condam Ladislai Mariássy, in possessionibus Berzété, Kőrös et Rudna in praescito Comitatu Gömöriensi existentium habitis situatam, quam videlicet idem Ladislaus Máriássy, prouti a latere praefatus protestans inaudire potuisset, annis retroactis in certa quadam summa Egregio olim Josepho Nyíró (nulla eatenus erga lineam Mariassianam Articulari admonitione praehabita sed nec intercedente in praemissis urgenti rationabilique necessitate) impignoraverat, et obligaverat; secundam vero portionem Egregii itidem Francisci condam Máriássy praementionati protestantis Genitoris pari passu in bonis Csetnekiensibus ac possessione Rudna dicti Comitatus existentem aequae dicto Josepho Nyíró in certa summa uti informaretur obligatam: Tertiam autem portionem Stephani condam Máriássy itidem in praerepetitis possessionibus Berzete, Kőrös et Rudna dicti comitatus situatam. Quas quidem possessiones praedeclaratus Stephanus Gyöngyössi, duas utpote praecedentes praetextu praetensi cujuspiam defectu seminis dicti Josephi Nyíró, tamquam uti praemissum est, hypothecarii: tertiam vero, uti per eundem praetenderetur, praetextu praetensi cujuspiam Criminis notae infidelitatis, in manifestum et evidens praejudicium juris protestantis ac reliquorum cointeressatorum ejusdem impetrasset ac pro se acquisivisset, quo ex capite praementionatus protestans juribus suis in tempore prosecutum iri cupiens, praemissae praejudiciosae ejusdem impetrationi, ac per consequens (debita tamen ac subditali homagialis fidelitatis suae subjectione, ac reverentia praemissis) Suae Majestatis Sacratissimae Regiae Collationi ac Regio Consensui, Indultu legum Regni solemniter contradicit, contradicendo protestatur protestando, tam Collationi Regiae, quam et impetrationi, ac ne fors subsecutae Statutioni ejusdem reclamat; palam publice et manifeste coram Nobis. Harum Nostrarum vigore ut testimonio literarum mediante. Datum feria secunda proxima post Dominicam Oculi Anno Dni Millesimo sexcentesimo nonagesimo quarto.

(Szepesi káptalan ltárból.)

XIV. 1695. október 17.

Gyöngyösi István és a választott bírák véleménye, hogy az Andrassy familia osztályos ügyében a Henczkó nevű helység megosztásánál felmerült nehézségek eligazítását az örökösök magok között el fogják intézni.

Mi alól írott Személyek recognoscáljuk medio praesentium . . . . . hogy a midőn az elmúlt juliusban az Tekintetes és Nagyságos Andrassy Familia az osztály dolgában együtt munkálkodott vala convocatus Uraimék-

kal, akkor előhozódott és proponáltatott volt az is, hogy a Tótvölgyi némely faluknak, signanter pedig Henczkónak is oly igen szűk határa legyen, a mely mellett lehetetlen leszen subsistálniok, ha per divisionem külön-külön uraság alá jutván, nem accomodáltatnak, vagy ipso divisionis actu, avagy az osztály után atyafiságosan az olyan defectusok és inaequalitások. De az urak ő Nagyságok magok megegyeztenek abban és compromittáltak akkor, hogy azon defectust, etiamsi non inseratur literis divisionalibus, — eligazítják magok ő Nagyságok; s arra nézve superse-deáltak pro lucrando tempore convocatus Uraimék is azon inaequalitásoknak vizsgalásitúl, hagyván azoknak eligazításukat magokra az Urakra, hanem continuálták ő kegyelmek az osztályhoz való más dolgokat. Ezeknek így létüket recognoscalkjuk bona fide és attestáljuk per praesentes. Sub arce Krasznahorka die 17. Octobris Anno 1695.

Gyöngyösi István s. k. (p. h.)

(Eredetije a gróf Andrássyak krasznahorkai levéltárában.)

XV. 1696. május 19.

A szepesi káptalan Máriássy Gábor, hogy miután Gyöngyössi István ellen indított perét kívánsága szerint nem folytathatja, azt megszüntetni kívánja, mivel pedig a megszüntetés bejelentésére a távollás miatt személyesen meg nem jelenhetik, meghatalmazottjának vallja Jelenik András Gömör vármegye alispánját, hogy az a pert annak módja szerint szüntesse meg.

Nos Capitulum Ecclesiae Scepusiensis memoriae commendamus tenore praesentium significantes, quibus expedit universis Quod Generosus Dnus Gabriel Máriássy de Marcus coram Nobis personaliter constitutus, matura prius, et exacta intra se animi sui deliberatione praehabita, sponte et libere, vivaque vocis suae oraculo fassus est, et retulit coram nobis hunc in modum. Quomodo idem Dnus Fatens his non ita pridem evolutis temporibus contra et adversus Generosum Dnum Stephanum Gyöngyössi penes benignissimum Suae Sacrae caesariae Regiaeque Mattis Mandatum certam quamdam movisset, et suscitasset causam. Quia vero causa in eadem progressum suum idem fatens secundum intentionem suam continuare nequiret, quin potius plurimis fatigiis et inanibus expensis involveretur. Ideo deponendam esse iudcavit. Ac proinde, si quidem personaliter, ob loci distantiam, et viarum discrimina eam deponere non posset, maximam spem et fiduciam locatam habens in Generoso Dno Andrea Jelenik Vice Comite inclyti Comitatus Gömoriensis, Eumdem in suum verum, legitimum, et indubitatum plenipotentiarium elegisset, praefecisset, constituisset, et ordinasset, dictamque causam nomine suo, illi deponendam commisisset: prouti elegit, praefecit, constituit et ordinavit, praerepetitamque causam ipsi deponendam commisit, palam publice, et manifeste coram Nobis. Harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Sabbato proximo ante Dominicam Cantate. Anno Dni 1696.

(Szepesi kápt. Itárában.)

NAGY IVÁN.